

Redakcja: Kraków, ulica Filipa L. 11.
Administracja: Kraków, Długa L. 5.

Adres na telegramy: Naprzód, Kraków.
Telefon Nr 396. — Konto czekowe Nr 834.095.

Prenumerata miesięczna:
z odsyłką 2 K, bez odsyłki 1 K 60 h,
zagranicą 2 mk. 30 fen., 3 fr. 50 ctm., 2½ szyl.,
70 ctm. ameryk.

Prenumerata tygodniowa w Krakowie 40 h.

Numer 8 h, poświęteczny 4 h.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partii socjalno-demokratycznej.

Wychodzi codziennie (z wyjątkiem niedziel i świąt) o godzinie 5 popołudniu, a nadto w poniedziałki i dni poświęteczne o godzinie 9 rano.

Dział inseratowy: Kraków, Gołębia L. 2.

Ogłoszenia (inseraty)

kosztują od miejsca wiersza jednosłownego drobnym drukiem (petitem) za pierwszy raz 20 halerzy, następnie po 10 hal. — Nadesłane od miejsca wiersza drukiem petitem po 40 hal. za każdy raz. Śluby, zaręczyny i nekrologi po 80 hal. od wiersza za każdy raz.

Załączniki (prospekty i t. d.) przyjmuje się za cenę 2 kor. za 100 egzemplarzy dla zamiejscowych, a 1 kor. za 100 egzemplarzy dla miejscowych prenumeratorów.

Reklamacje otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcja rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

Towarzysze! Obywatele! Wyborcy!

We czwartek 27 lutego o godz. 6½ wieczór odbędzie się w Ujeżdżalni (przy ul. Rajskiej)

Zgromadzenie przedwyborcze

z porządkiem dziennym:

WYBORY DO SEJMU.

Krakowski Komitet miejscowy P. P. S. D.

Kurya chłopska.

Kraków, 26 lutego.

Jak dzikie rezultaty wydaje ograniczone, pośrednie i jawne głosowanie w kuryi chłopskiej, tego jaskrawym dowodem wybory wczorajsze.

Z nielicznymi wyjątkami można stwierdzić, że poseł sejmowy nie jest wyrazem woli większości ludzi danego powiatu.

W okręgach, gdzie Rusini podostawiali przed rokiem dziesiątki tysięcy głosów, dzisiaj zwyciężają za pomocą prawyborów i jawności głosowania, konserwatyści polscy, jako „reprezentanci” ruskiego chłopu! Dla przykładu przytoczymy okręg p. Trylowskiego, który otrzymał 30.000 głosów, przyczem drugi Ukrainiec otrzymał 7000 głosów, a moskalofil i polski konserwatysta razem dostali około 9000 głosów. Tak było przed rokiem, kiedy głosowała cała ludność. Dzisiaj wybrano tu dwóch moskalofilów, którzy razem dostali aż 202 głosy!

202 głosy „reprezentujące” 56.000 wyborców rzeczywistych, dorosłych mężczyzn!

W okręgu Dolina dostał był w r. 1907 p. Cipser, urzędnik lasowy 10 tysięcy na 51.000 głosów, czyli był w szalonej mniejszości. Dziś jest on posłem na sejm z tego okręgu za pomocą 145 „wyborców”!

W Zbaraskiem miał w r. 1907 moskalofil 2 tysiące głosów na 30 tysięcy! Był więc w przerażającej mniejszości. Dzisiaj p. starosta skiniął i stał się cud: posłem na sejm ze Zbaraskiego jest moskalofil!

Podobnie jest też w zachodniej Galicyi. W sumie stracili jednak konserwatyści 14 mandatów, bo musieli je odstąpić swoim sprzymierzeńcom: ludowcom. Ci z 4 urosli na 18 lub 19 mandatów. Starci zostali klerykalni awanturnicy z centrum i ze stojałowszczyzny.

Tylko jeden ks. Stojalowski przesłiznął się przy namiętnej agitacji księży, którzy powodowali się zawodową solidarnością w tym wypadku. Wszystkich rzymsko-kato-

lickich księży będzie w tej kuryi reprezentował — ks. Lampiarz, eksbanita!... Także ironia losu.

Umowa ludowców z namiestnikiem została obustronnie dotrzymana. Ludowcy dostaną zakład ubezpieczeń od ognia, kredyt dla parcelacyjnego banku i — wstąpią do Koła polskiego.

Jak się coś z tego ma, można być „narodowo solidarnym”. Zasada praktyczna wydała tu owoce.

Rusini, stanowiący 45% ludności kraju, mają 12% mandatów w sejmie, co zgadza się z zasadą, że ten sejm nie jest wcale wyrazem całej ludności Galicyi. Protekcja pana namiestnika wyhodowała szczęśliwie aż 10 moskalofilijskich posłów, podczas gdy dawniej było ich tylko 4. Narodowcy zostali bez zmiany.

To kokietowanie z najlichszym, ale narodowo zmanierowanym żywiołem wśród Rusinów, może się kiedyś zemścić na polityce polskiej.

Narodowi demokraci, którzy — naturalnie — reprezentują wszystkich i wszystko, zyskali zaledwie 3 mandaciki i pocieszyć się muszą nadzieją na miasta.

Wzrost ludowców i zupełne odrzucenie klerykałów, oto „signum” tych wyborów chłopskich. Konserwatyści wyszli z jednym okiem podbitym i wątpliwie, czy sami będą mieli w sejmie większość. Do jej uzyskania dopomogą im chyba różni demokraci od siedmiu boleści, których w części wybiorą miasta.

P. Stapiński ze swoimi przyjaciółmi ma dziś możność decydowania o większości sejmu.

Zobaczmy wkrótce, jak ludowcy tę możność dla dobra kraju wykorzystają.

Głos Niemca przeciw wywłaszczeniu.

Poniedziałkowa „Neue Fr. Presse” podała dłuższy artykuł wolnomyślnego posła do parlamentu niemieckiego Alberta Traegera, wykazujący i bezskuteczność, i niemoralność antypolskiej polityki Prus. Powtórzmy tu wybitniejsze ustępy tego artykułu ze względu zarówno na jego wymowność i logiczność, jak i na fakt, że pochodzi on z pod pióra liberała, a więc przedstawiciela grupy bardzo niezdeklarowanej, niby rządowej, niby frondującej przeciw rządowi.

„Przedziwne kwiaty — pisze Traeger — hodowała polityka antypolska: żadnym nie gardziła środkiem — małostkowym, czy wielkim; żadnej wolności nie pozostawiła nienaruszoną, choćby wolności sumienia; nie wzdrygała się prowadzić wojny nawet prze-

ciwko działwie. Nawet polski „drobny człek”, niemal wyłącznie dążący do tego, aby zakupić kawałek gruntu w stronach rodzinnych, musiał doznawać przeszkód i zakazów w swoich „zbrodniczych zamiarach”. Stąd ustawa parcelacyjna z r. 1904, która obywatelom pruskim polskiego pochodzenia miała utrudnić, lub nawet uniemożliwić nabycie kawałka gruntu we własnym kraju. Wyższy sąd administracyjny nie pojął wszakże dostatecznie celu prawodawcy i przez ograniczające komentowanie tego prawa skuteczność jego osłabił. Ale i ustawa kolonizacyjna wydała niespodziewany wynik, zwiększyła bowiem polską posiadłość ziemską, która przed rokiem 1886 znacznie była zmalała na korzyść Niemców. Rachunek Bismarka zawiódł. Spekulację swoją opierał on na t. zw. polskiej gospodarce. Sądził, iż Polacy chętnie pozbędą się swoich majątkości, zwabieni wysokimi cenami, aby w Paryżu lub Monte-Carlo używać żywota. Nie wydalaczem Polaków, lecz wychowawcą stał się on właśnie. Walka obdarzyła ich społeczną i gospodarczą reorganizacją, zniewoliła do reform, którychby dawna szlachta w warunkach pokojowych nie tolerowała. Banki, zrzeszenia, instytucje kredytowe powstały nagle, tworząc skuteczną konkurencję komisji kolonizacyjnej. Niesłychane podbijanie cen ziemi stało się nieodzownym wynikiem tych stosunków i oto słabsza część właścicieli niemieckich, która przedtem nigdy nie marzyła o takich zyskach, poczęła się wysprzedawać, i to na korzyść Polaków, o ile ci ofiarowywali wyższą cenę. Coprawda — wytykano im potem zdradę...

Ze w takich warunkach zachodziły różne przesunięcia stanu posiadania dziwić się nie można: do wzmocnienia niemieczyny wszakże i jej moralnego stanu komisja kolonizacyjna zaiste nie przyczyniła się! Natomiast spowodowała większą spoiłość — przedtem i politycznie bardziej rozdzielonych Polaków.

Wciąż i wciąż uzupełniano i wzmocniano środki kolonizacyjne; już 350 milionów pochłonęła była ta bezpłodna antypolska polityka; już żadnych środków, żadnych widoków mieć nie mogła na jakieś nowe zdobycze. Wóz wjechał i ugrzązł w ślepiem zaułku. Co czynić? Najprostszą i najrozsądniejszą rzeczą byłoby wyciągnąć go stamtąd i zawrócić — skoro naprzód ruszyć szans żadnych nie było. Ale inaczej zadecydowała zarozumiała i ciasna biurokracja, która nigdy nie zgodzi się uznać swego błędu, swego fałszywego kroku, natomiast za wszelką cenę chce przeprzeć swoją wół.

Książę Bismark, który swego czasu był zaniechał nie mającej widoków „walki kulturalnej”, napomknął był w mowie z 28 stycznia 1886 r. (gdy motywował przedłożenie kolonizacyjne) o wywłaszczeniu szlachty pol-

skiej. I chociaż ten zwrot wypowiedziany był bardzo mgliście, wywołał żywe protesty w parlamencie. Ów przelotny pomysł swego „wielkiego poprzednika” podchwycił ks. Bülow i wniósł swoje przedłożenie wywłaszczeniowe.

W dalszym ciągu artykułu Traeger podkreśla, iż z wyjątkiem nacjonal-liberałów, którzy z okrzykiem „hura” zawsze gotowi „patriotycznie” sekundować rządowi, we wszystkich partiach — nawet u konserwatystów, ów projekt wywołuje mnóstwo wątpliwości. Autor podnosi znamienne przemówienie w Izbie panów przeciw ustawie — hr. Thiele-Winklera, osobistego przyjaciela cesarza; przemówienia Hildebranda i Laszy w Izbie posłów, wreszcie petycje napływające „z kresów wschodnich” do Izby panów. Te ostatnie świadczą, iż tamtejszej ludności sprzykrzył się wreszcie ów wieczny stan wojny, zatruwający ją i demoralizujący moralnie, a szkodliwy i ekonomicznie.

Traeger nie traci nadziei, że może przecie Izba panów nie ugnie się pod presją rządu, zwłaszcza że chodzi tu o sprawę związaną z własnością ziemską, a w takich razach umie ona mieć kark sztywny. Już jej komisja sporo ograniczeń wprowadziła do projektu rządowego...

O tem, żeby rząd sam cofnął się z półdrogi, niema mowy: zbyt on wierzy w swoją nieomyślność, zbyt silny posłuch daje haka-tystom i biurokracyi.

Ruch wyborczy.

Wybory sejmowe z miasta Krakowa. Magistrat ogłasza, że wybory 2 marca odbędą się w 9 sekcjach, a to:

Sekeya I., obejmująca nazwiska wyborców od liczby bieżącej 1—941, głosować będzie w sali obrad Rady miasta (gmach magistratu II. p. schody główne).

Sekeya II. od 942—2107 w sali konferencyjnej Rady miasta (gmach magistratu II. p. schody główne).

Sekeya III. od 2108—3205 w sali poprzednio wydziału V. magistratu (gmach magistratu wchód z podwórza, parter na lewo).

Sekeya IV. od 3206—4460 w sali poprzednio wydziału V. magistratu (gmach magistratu, wchód z podwórza, parter na prawo).

Sekeya V. od 4461—5731 w sali poprzednio wydziału V. magistratu (gmach magistratu, wejście z podwórza, I. p. na prawo).

Sekeya VI. od 5732—6846 w sali komisaryatu obwodu III. (gmach magistratu, parter, wejście od ulicy Poselskiej).

Sekeya VII. od 6847—7897 w sali nowych oficyn gmachu magistratu (wchód z podwórza, parter na lewo).

Sekeya VIII. od 7898—8886 w sali nowych

BOHOWITYN.

SEN.

2

— Zostanę tu na zawsze, artysto. Patrz, wykułeś mię z marmuru jako „morze”, symbol wiecznej tęsknoty... Tu — masz mnie jako „Myśl rozskrzydloną, co śni o Potędzie”. Tam na klasycznym grobowcu zakłajesz mię jako „Śmierć”. Gdy będiesz sam, o każdej godzinie usłyszysz moje wołanie z tych głazów: Jestem!... Jestem, artysto!... Jestem z całą siłą mojej nieokreślonej natury, z całą tęsknotą do wicherów stepowych, wolności, do światów Piękna. Poprzez mury, kraty, przestrzenie, poprzez całą siłę fatalizmu łamiącego, głos mój tu przyjdzie. Czyż ci jeszcze mało?...

Ręce mi położyła na ramieniu. Zatonąłem w jej kryształowych oczach, niby w źródle przeczystem.

Mówiła miękko.

— Pozostanę tu na zawsze, rozpoczyna na wielkiej przestrzeni twojej wyobraźni, ale stąd odejść muszę i nic nie uniosę, bo dusza moja zamknęła się w jednym kuliście, odrębna, niedostępna, jak brama Mauzoleum i ten tylko będzie miał do niej wstęp, kto w imię idei zapuka. Żegnaj cię, Pochwyciłem znów jej ręce.

— Więc to dziś?...

— Może.

W spojrzeniu jej teraz był wyraz tajemniczy, pełen strasznej przepowiedni.

— Ale... dlaczegoż ty, dlaczego wy stajecie się sędziami? — broniłem się rozpa-

czliwie. — Dlaczego takie straszne miary?... Przecie nic się nie dokonywa raptownie. Nawet wszechświatowe kataklizmy, chociaż się nam wydają gwałtownymi przewrotami, mają pochod powolny, ciągle stały w jednym kierunku.

Uśmiechnęła się.

— Ażeby owoc dojrzały spadł z drzewa życia, trzeba pewnego ruchu. My tym ruchem jesteśmy, posiewem plonu, który inni zbierać będą.

Ścisnęła moją rękę i szła ku drzwiom, a za nią biegnęło południe.

Na progu obróciła się ku oknu.

Patrzyła wprost w słońce. Przeźroczyste jej źrenice zdawały się wchłaniać w siebie światło słoneczne i na długich promieniach słać w nieskończoność — Zwiastuny Dnia.

— Zaklinj mnie w marmur jako ideę — rzekła, znikając.

I miałem wrażenie, że wszystko, co było we mnie, co mnie otaczało, było mi obcem, bezcelowym, niepotrzebnym.

Dokoła martwota, męka pełna przeczuć, zabijających przejaw myśli.

Pochwyciłem młot i kułem.

Nie wiem, co kułem — nie myślałem. Była we mnie straszna siła rozpacz i chęć zmiążdżenia, obezwładnienia tej siły. Z pod mojego młotka powstawało coś, co było przyczajone, zimne, nieublagane jak Wieczna Tajemnica.

Uczułem zmęczenie. Powieki zwierzały się nad oczami i zabierały mnie sen ciężki... Był to sen, podobny do wymarzonej

śmierci: zupełna świadomość samego siebie, chłodna kontemplacja, jakby zgarńnięcie do mózgu wszelkich pojęć wraz z niezmierną łatwością odtwarzania wszelkiej rzeczy w trzech kategoriach czasu.

Duch mój, zwolniony z oków materii, staczał się z zawrotną szybkością w szal rzeczy niepoznawalnych.

Wpadłem w wir transcendentnych marzeń.

Miałem poczucie ubiegających godzin, dogasających istnień, dokonywających się przemian.

W tym śnie, czy w tym zgonie byłem lekki, jakby wypełniony eterem i czułem w sobie samego siebie.

Orlim rzutem wyobraźni spadałem w zaczątek życia, obliczałem skarby nagromadzone we wnętrzu ziemi przez śmierć — wywoływałem zjawę rzeczy i istnień, które już nie były, a które wcielały się w dawne swe formy, aby raz jeszcze odtworzyć przedemną wiekiasty dramat życia.

Widziałem miejsca nigdy niewidziane — krainy bezpłodne, skryształizowane, surowe.

Niezmaczone wody powtarzały zlewające się z chmurami skały, obłoki, nietknięte doliny.

Horyzonty przemawiały mową tajemniczą.

Z rozpękłej skały wyleciał ptak potworny. Wolnemi skrzydłami uderzył w przestrzeń — zadumany samotnością i harmonią pierwotnej przyrody.

— Nad ziemią wychylała się noc — opalała czara.

Białe piwonie spadły mi na piersi i budziły subtelnym zapachem.

Budził mię ich szepot niespokojny.

Wołanie życia.

Błądziłem w lesie pogańskim, którego wierzchołki drzew przyjmowały dumnie odwiedzin królewskie promieni słonecznych, nie pozwalając im przeniknąć do wnętrza swego państwa.

Błądziłem między gaszczami, nad którymi minione stulecia zapalały niezliczone zarzewia jutrzeń. Następowałem na drzewa, a te rozwiewały się przedemną, jak rzeczy, po których wieczność przeszła.

Pod konarami odwiecznych dębów chwiały się cienie Druidów, splecione rękami niemal kobiecemi, białemi, jak liście nenufaru.

Twarze ich były srebrne, wydłużone srebrnymi brodami, a oczy tkwiły modlitewnie w stropie niebieskim.

Na wzgórzu omotana niemi księżycowemi stała całopalna ofiara — Jan z oczami dziewczyny.

— Jestem!... Jestem, artysto!... — szepotały nademną piwonie białe.

(Dokończenie nastąpi)

oficyn gmachu magistratu (wchód z podwórza, I. p. na lewo od frontu).

Sekcja IX. od 8887—9812 w sali nowych oficyn (na podwórzu magistratu, I. p. na lewo od tyłu).

Głosowanie trwać będzie rano od 9 do 1 i po południu od 3 do 6. O godz. 6 zacznie się obliczanie głosów, poczem wszystkie komisje zbiorą się w sali posiedzeń Rady miasta, gdzie nastąpi ogłoszenie rezultatu.

Ewentualny wybór uzupełniający zostanie później oznaczony.

Po odbiór niedoręczonych do 1 marca legitymacji można się zgłaszać 2 marca w starostwie, przy ul. Basztowej.

Z Izby handlowych odbędzie się wybór posłów 3 marca. W Krakowie wybór odbędzie się od 4 do 5 po południu.

We Lwowie cofnął dr Małachowski swą kandydaturę na rzecz dra Rutowskiego.

W Rzeszowie kandyduje do sejmiku dr Jabłoński, który w jednej osobie jest burmistrzem miasta i prymaryuszem szpitala. Pod względem politycznym jest on propinacyjno-kahalno-magistrackim rządowcem; od niedawnego czasu tytułuje się „narodowym demokratą”. Wobec jawnego głosowania przy wyborach sejmowych nikt nie ma szans zebrania poważniejszej ilości głosów przeciw kandydatowi korupcyjnej klikii propinacyjnej, to też dr Jabłoński nie ma konkandydata. Wobec tego niema w Rzeszowie żadnego zainteresowania się wyborami; powszechnym jest tylko wstręt do tych wyborów. Do głosowania pójdzie tylko ten, kto będzie musiał...

Niedość, że p. Jabłoński umie godzić z sobą urzędy burmistrza i prymaryusza (burmistrz Jabłoński odrzuca podania prymaryusza Jabłońskiego, prymaryusz Jabłoński wnosi przeciw orzeczeniom burmistrza Jabłońskiego rekursy do starostwa, burmistrz Jabłoński na żądanie starostwa wydaje opinie o rekursach prymaryusza Jabłońskiego itd.), ale umie on również godzić urząd prymaryusza szpitala krajowego z mandatem posła sejmowego. Jako prymaryusz jest urzędnikiem krajowym, jako poseł sejmowy ma on pełnić kontrolę nad tymże urzędnikiem krajowym, nad gospodarką jego w szpitalu, będącym własnością kraju. P. Jabłoński kontroluje więc siebie samego i powiada, że jest wyznawcą zasady Sokratesa: „poznaj siebie samego”...

Wstrętowi, jaki budzą obecne wybory sejmowe, dało wyraz zwołane przez partję socjalno-demokratyczną zgromadzenie ludowe, które się odbyło w niedzielę 23 b. m. Miał na tem zgromadzeniu referować tow. poseł Hudec ze Lwowa, zaskoczyło go jednak postawienie jego kandydatury do sejmiku z miasta Lwowa i zatrzymało go we Lwowie; zamiast niego przybył na zgromadzenie tow. Haecker z Krakowa. Pierwszy referował tow. Burda, który omówił obecną drożynę i akcję parlamentarną posłów socjalno-demokratycznych przeciw drożyznie, oraz wzywał do ścisłego przeprowadzenia uchwalonego poprzednio bojkotu wódki i piwa, których ceny propinacja rzeszowska podwyższyła, aby ograbić kieszenie konsumentów. Tow. Haecker omówił następnie obecną „zaspianę wybory”, wykazując przyczyny ogólnej apatii wyborczej: skrytykował obecną sejmową ordynację wyborczą, wykluczającą lud pracujący od prawa wyborczego, oraz poddał krytyce szlachecką gospodarkę w sejmie; po sejmie, który z takich wyborów wychodzi, niczego spodziewać się nie można; musimy wprzód obalić twierdzenie przywilejów, a potem dopiero ludność zainteresuje się autonomią. Tow. dr Pelzling dał obraz rządów miejscowej klikii propinacyjno-magistracko-kahalnej pod wodzą dra Hoffelda i wezwał do bojkotu propinacji i do bojkotu wyborów. W dyskusji zabrał głos rozbijacz organizacji kolejarzy Kowalik, skazany niedawno sądowo na 5 dni aresztu za oszczerstwa, rzucane na tę organizację; wywołał on, że to nic nie szkodzi, jeżeli cukier, chleb, sol, wódka, mięso są o kilka centów droższe, bo „kto ma kupić, to je i tak kupi”; następnie znowu zaczął gadać o „nietyktycznościach” w organizacji kolejarzy, wywołując coraz większe oburzenie u zgromadzonych. Należyta odprawę dał mu tow. dr Pelzling, poczem zgromadzenie zakończyło się uchwaleniem rezolucji o bojkocie wyborów.

Równocześnie odbywał się w sali Sokoła wobec wielkości, złożonej z pustych krzeseł konwentykiel propinacyjny przy zamkniętych drzwiach, na którym nominowano p. Jabłońskiego „posłem”...

Wybory do sejmiku galicyjskiego z kuryi wiejskiej.

Kraków, 26 lutego.

Przy wczorajszych wyborach z kuryi gmin wiejskich (74 mandaty) zostało ogółem wybranych:

25 konserwatystów,
3 narodowych demokratów,

2 centrowców,
1 stojałowski, 4 niezdecydowanych,
18 ludowców,
oraz 21 Rusinów, a mianowicie:

10 moskalofilów,
8 narodowców ukraińskich,
3 ruskich radykałów.

Biała. Głosowało 176. Ks. Stanisław Stojowski 107 gł., dr Łazarski 69 gł. Wybrany ks. Stojowski.

Bóbrka. Głosowało 162. Stanisław hr. Mycielski (kons.) 85, Longin Cegielski (Ukrainiec) 66, Sztogryna (moskalofil) 9. Wybrany Mycielski.

Borszczów. Głosowało 212. Czarkowski-Golejewski (kons.) 108 gł., dr Damian Sawczak (Ukrainiec) 96 gł., Gładysz (moskalofil) 7 gł. Wybrany Czarkowski-Golejewski.

Brody. Głosowało 236. Dr Włodzimierz Dudykiewicz (moskalofil) 181 gł., Andrzej Kornella (Ukrainiec) 53 gł. Wybrany dr Dudykiewicz.

Buczac. Głosowało 242. Stanisław Henryk hr. Badeni (konserwatysta) 148 gł., dr Daniłowicz (ukraiński radykał) 93 gł. Wybrany Badeni.

Chrzanów. Głosowało 194. Andrzej hr. Potocki 176 gł., Stohandel (centr.) 18 gł. Wybrany namiestnik hr. Potocki.

Cieszanów. Głosowało 162. Kazimierz Jampolski (ludowiec) 82 gł., ks. Kołtuniak (Ukrainiec) 66 gł., Podhorecki (moskalofil) 11 gł. Wybrany Jampolski.

Dąbrowa. Głosowało 128. Jednogłośnie wybrany Jakób Bojko (ludowiec).

Dobromil. Głosowało 144. Dr Władysław Czaykowski (kons.) 90 gł., Cegliński (Ukrainiec) 46 gł. Wybrany Czaykowski.

Gorlice. Głosowało 170. Władysław Długosz (ludowiec) 95 gł., Mordawski (ludowiec) 70 gł. Wybrany Długosz.

Grybów. Głosowało 106. Jan Cieluch (ludowiec) 66 gł., Drożdżak 21 gł., reszta rozstrzelona. Wybrany Cieluch.

Horodenska. Głosowało 180. Antoni Theodorowicz (konserwatysta) 96 gł., Iwan Radulak (ruski radykał) 83 gł. Wybrany Theodorowicz.

Husiatyn. Głosowało 193. Iwan Kiweluk (Ukrainiec) 128 gł., Adam Gofuchowski (kons.) 58 gł. Wybrany Kiweluk.

Jarosław. Głosowało 222. Witold ks. Czartoryski (konserwatysta) 182 gł., Biegus (moskalofil) 40 gł. Wybrany ks. Czartoryski.

Jasło. Głosowało 224. Dr Franciszek Stefczyk (ludowiec) 168 gł., Wawrzyniec Drewniak (samoistny ludowiec) 56 gł. Wybrany dr Stefczyk.

Jaworów. Głosowało 174. Jan hr. Szeptycki (konserwatysta) 132 gł., Zahajewicz (Ukrainiec) 26 gł., Hołowka (moskalofil) 15 głosów. Wybrany hr. Szeptycki.

Kamionka Strumiłowa. Głosowało 207. Hr. Stanisław Badeni, marszałek kraj., 144 gł., Mulkiewicz (moskalofil) 56 głosów, Sebec (Ukrainiec) 7 gł. Wybrany hr. Badeni.

Kołomyja. Głosowało 237. Myroniuk-Zajaczuk (moskalofil) 121 gł., Ławruk (ruski radykał) 116 gł. Wybrany Myroniuk.

Kossów. Głosowało 161. Iwan Tracz (moskalofil) 81 gł., Sołomejczuk (ukraiński radykał) 80 gł. Wybrany Tracz.

Łańcut. Głosowało 275. Zardecki (ludowiec) 191 gł., Marek (ludowiec) 84 gł. Wybrany Zardecki.

Limanowa. Głosowało 162. Marszałkowicz (centrum) 100 gł., Orzeł (ludowiec) 62 gł. Wybrany Marszałkowicz.

Lisko. Głosowało 242. Antoni Staruch (Ukrainiec) 166 gł., radca dworu Mauthner (demokrata?) 75 gł. Wybrany Staruch.

Myślenice. Głosowało 175. Kazimierz ks. Lubomirski (konserwatysta) 126 gł., Józef Rusin (ludowiec) 49 gł. Wybrany Lubomirski.

Nadwórna. Głosowało 151. Iwan Sandulak (Ukrainiec) 77 gł., ks. Mandyczewski (rządowy Rusin) 74 głosów. Wybrany Sandulak.

Nisko. Głosowało 127. Bis (ludowiec) 63 gł., dr Kostheim (konserwatysta) 29 gł., rozstrzelonych 35. Ponowny wybór.

Przy drugim głosowaniu oddano głosów 107. Bis 105 gł., dr Kostheim 2. Wybrany Bis.

Nowy Sącz. Głosowało 228. Wincenty Myjak (ludowiec) 126 gł., Jan Potoczek 46, reszta rozstrzelona. Wybrany Myjak.

Nowy Targ. Głosowało 152. Wybrany dr Bednarski (demokrata) 123 głosami.

Podhajce. Głosowało 170. Michał Sodomora (Ukrainiec) 116 gł., Garlicki (narodowy demokrata) 52 głosy. Wybrany Sodomora.

Rohatyn. Głosowało 218. Dr. Konstanty Lewicki 137 gł., hr. Klemens Dzieduszycki (konserwatysta) 61 gł. Wybrany Lewicki.

Ropczyce. Głosowało 157. Wybrany Michał Jedynak (ludowiec) 137 głosami.

Rudki. Głosowało 136. Aleksander hr. Skarbek (nar. dem.) 74 gł., ks. Onyszkiewicz (Ukrainiec) 58 gł. Wybrany hr. Skarbek.

Sanok. Głosowało 222. Wrześniowski (dziki) 115 gł., ks. Polański (moskalofil) 105 gł. Wybrany Wrześniowski.

Skafat. Głosowało 200. Leon hr. Piniński (konserwatysta) 119 gł., Zadoroznyj (Ukrainiec) 59 gł., Gissowski (moskalofil) 21. Wybrany hr. Piniński.

Śniatyn. Głosowało 172. Moysa (kons.) 105 gł., Trylowski (ruski radykał) 67 gł. Wybrany Moysa.

Sokal. Przy wyborze drugim oddano głosów 185. Wincenty Krański (kons.) 110 gł., Hwozdowicz (Ukrainiec) 73 gł. Wybrany Krański.

Stanisławów. Głosowało 209. Łazarz Winniczuk (moskalofil) 127 gł., Koroluk (ruski radykał) 82 gł. Wybrany Winniczuk.

Stary Sambor. Głosowało 122. Zygmunt Lewakowski (ludowiec) 71 gł., ks. Iwan Jaworski (Ukrainiec) 38 gł. Wybrany Lewakowski.

Stryj. Głosowało 179. Dr Eugeniusz Oleśnicki (Ukrainiec) 148 gł., Grzegorz Skoblyk (moskalofil) 31 gł. Wybrany Oleśnicki.

Tarnów. Głosowało 154. Witos (ludowiec) 98 gł., ks. Żyguliński (centrum) 41 gł., Włodek 14. Wybrany Witos.

Tarnopol. Głosowało 203. Juliusz hr. Korytowski (konserwatysta) 83 gł., Paweł Dumka (ukraiński radykał) 120 gł. Wybrany Dumka.

Trembowla. Głosowało 156. Jerzy hr. Baworowski (konserwatysta) 103 gł., ks. Iwan Wolański (Ukrainiec) 53 gł. Wybrany hr. Baworowski.

Turka. Głosowało 153. Dr Hańczakowski (moskalofil) 124 gł., Iwan Pawluch (Ukrainiec) 29 głosów. Wybrany Hańczakowski.

Wadowice. Głosowało 202. Antoni Styła (ludowiec) 106 gł., Świerguła (centrum) 91 gł. Wybrany Styła.

Zaleszczyki. Głosowało 159. Tadeusz Cieński (konserwatysta) 85 gł., dr Władysław Ohrymowicz (Ukrainiec) 70 gł. Wybrany Cieński.

Zbaraż. Głosowało 142. Oleksa Kryswaty (moskalofil) 75 gł., tow. Szmigielski 67 gł. Wybrany Kryswaty.

Złoczów. Głosowało 327. Henryk Weiser (konserwatysta) 182 gł., Zacharczuk (moskalofil) 93 gł. Wybrany Weiser.

Żółkiew. Głosowało 187. Dr Korol (moskalofil) 104 gł., Duczumiński (nar. dem.) 52 gł., Mykietyla (Ukrainiec) 31. Wybrany Korol.

Żydaczów. Głosowało 141. Ks. Kornel Senyk (moskalofil) 104 gł., Wasyl Dubyk (Ukrainiec) 28 gł. Wybrany ks. Senyk.

Żywiec. Głosowało 217. Wojciech Szwed (centrum) 181 gł., Kubik (ludowiec) 8 gł. Wybrany Szwed.

Gorlice, 25 lutego.

Wybory dzisiejsze z okręgu gorlickiego były dosadną lekcją polityki dla „dyktatora” ludowego p. Stapińskiego. Jak się pokazało „pan” wykpił i oszukał „chama”, stańczycy nie miłośniernie zadrwili z urojonej wielkości pana Jana, a kiedy on w swej chłopskiej łatwości usiłował im, gdzie mógł, cienne z pod nog, szlachcice znowu mu drzwi pokazali.

Znow rozprysło się w nie jedno złudzenie więcej, próba pogodzenia wielkiego i małego agraryusza w łeb wzięła. Chłop swoje zrobił, glaskano go, póki był potrzebny, teraz dano mu „kopniaka”.

Jeszcze niedawno (kilkanaście dni temu) zapewniał p. Stapiński, że kler idzie z nim, księża „przekonali się” do ludowców, panowie zrozumieeli wspólny interes „rolniczy”, snuł przepiękne wizje przyszłości, że naród chłopski wnet zbawion będzie, a tu grom z jasnego nieba.

Legł kandydat ludowców Mordawski, chłop, stary, zasłużony weteran sprawy ludowej, a wyszedł posłem p. Długosz, w polityce „homo novus”, którego pan Jan uznał godnym kandydowania w Starym Samborze, a nie w Gorlicach, wysyłając go w bój przeciw „haidamakom” ruskim, pod osłoną korupcji starościńskiej i bagnietów żandarmskich.

Chłopi dziwili się, że p. Długosz, który w dniu wczorajszym stał się ludowcem, już został kandydatem partji ludowej, i racjonalnie twierdzili, że skoro godny jest kandydowania w starsamborskiem, to i w gorlickiem może.

Racye p. Stapińskiego były komiczne, a równocześnie i demoralizujące, chłopci zaufali księżom, a ci, jak jeden mąż (z wyjątkiem ks. Pastora, który „dług honorowy” rzetelnie spłacił) głos oddali na p. Długosza.

W głosowaniu otrzymali: p. Długosz 95 głosów (5 unieważniono mu), a Mordawski 70.

Na to złożyło się dla p. Długosza: przeszło 50 głosów ruskich, bo Rusini solidarnie poszli przeciw „rusinofobom” od niedawna partji ludowej — p. Długosz zresztą dał kwotę znaczną na bursę ruską w Gorlicach. Resztę głosów dały mu gminy: Moszczenica, Łuzna, Dominikowice i Kobylanka, a przede wszystkim kler łański, który jakoś wcale nie chciał się „przekonać” do ludowców.

I była to chwila nader przykra dla wyborców Mordawskiego, gdy dowiedzieli się o wyniku głosowania. „Zdradzili” księża mimo zapewnień uroczystych Jasia, „kapłani zacni”, których tak gorąco bronił p. Stapiński na wiecu gorlickim przed obelgami ruskimi, jak klecha i t. p. — dali jednomyślny wyraz swej głęboko odczuwanej wzdargi do „chama”.

„Ludowiec” „sui generis” p. Długosz nie miał wcale ochoty nadstawić swój grzbiet na ruskie kije i pałki wyborcze — zrozumiał, że p. Stapiński daje mu zagłobowskie Niederlandy i spróbował się na siły z panem Stapińskim w okręgu gorlickim.

Pod tym znakiem rozpoczęła akcja wyborcza musiała fatalnie odbić się na stronnictwie ludowem. Stapiński odegrał lichą, demagogiczną komedję, nie miał odwagi odrzucić kandydatury p. Długosza stanowczo i otwarcie, jego okpiwał i wyborców. To też widząc później kontragitarycę Długosza w Gorlickim, cofnął kandydaturę jego w Starsamborskiem, gorlickich wyborców utrzymywał jednak w pewności, że Długosz nadal jest ludowcem, i z zapasów, w których „swój swego” zwalczał, wyszedł pan.

Nakładem „Naprzodu” wyszła z druku bardzo zajmująca broszura pod tytułem:

STANISŁAW WYSPIAŃSKI

Napisał Emil Haecker.

Cena za egzemplarz 30 halerzy.

Proces francuskich antymilitarystów.

Paryż, 22 lutego.

Clemenceau poniósł ogromną porażkę. Sąd przysięgłych nie uznał winy oskarżonych członków Powszechnej Konfederacji Pracy (Confédération générale du Travail). Sprawa ta ma bardzo ważne znaczenie.

Powszechna Konfederacja Pracy, centralizująca związki zawodowe robotników francuskich, stała się potęgą polityczną, która stawała nieraz opornie przeciwko rządowi. Clemenceau myślał już nawet o jej rozwiązaniu, lecz mu wyłomaczono, że to byłby czyn antykonstytucyjny. Urządzono więc wplatać najbardziej wpływowych członków do jakiego procesu i zamknąć ich na kilka lat do więzienia, i osłabiwszy w ten sposób siłę moralną stowarzyszenia, zepchnąć je następnie z tego stanowiska politycznego, jakie ono sobie wywalczyło.

Jako pretekst do procesu miał posłużyć manifest, ogłoszony 30 czerwca 1907 roku, pod nazwą: „Rząd morderców”, z powodu strzelania do ludu w Narbonne, na południu Francji.

Minister wojny wniósł wówczas skargę, uważając, że manifest zawierał zniewagę armii. Lecz to pociągało za sobą karę więzienia od ośmiu dni do jednego roku co najwyżej. Kiedy prawnicy wyjaśnili to rządowi, minister wojny w ośm dni później wniósł nową skargę o wzywianie do nieposłuszeństwa, karane od jednego roku do pięciu lat więzienia, a to opierając się na tem, że manifest pochwałił zachowanie się 17-go pułku liniowego, który wzbronił się strzelać do ludu.

Zachodziła tu jednak wielka trudność, albowiem manifest był podpisany przez 77 członków. Stawić wszystkich przed sądem, zrobiłoby to ogromne wrażenie i przysięgli mogliby się wahać z wydaniem wyroku na tak wielką liczbę osób. Po długich więc naradach, wybrano dwunastu członków, przez policyę wskazanych jako mających największy wpływ w stowarzyszeniu. Byli to: Griffuelhes, Merrheim, Luquet, Delesalle, Delale, Forgues, Monatte, Garnery, Beansolleil, Ponget, Janvion i Martin. W sądzie jednak wahało się z nadaniem biegu tej sprawie. Ciągnęło się to długo i dopiero ostatniego grudnia uchwalono stawić oskarżonych przed sądem przysięgłych 28 i 29 stycznia. Na rekurs oskarżonych, odłożono proces na 20 i 21 lutego.

Bonzon, który bronił oskarżonych, w swojej obronie zaznaczył, że zachowanie się 17 pułku liniowego zgadzało się z tradycją Wielkiej Rewolucji. Wszak to gwardja francuska wówczas nie usłuchała rozkazu strzelania do ludu, a przeciwnie, połączwszy się z tym ludem, poszła zdobywać Bastylie. Tak się rozpoczęła ta Wielka Rewolucja, której rocznicę uczyniliście świętem narodowem. Wówczas także na domaganie się ludu uwolniono z galer Szwajcarów, którzy za niestłuchanie rozkazu strzelania do ludu byli przez rząd królewski skazani. Gdy ich uwolniono, obywatele witali ich serdecznie, wkładali ich czerwone czapki sobie na głowę i oddali czerwoną czapka galernicka stała się oznaką rewolucyj.

Willm znowu wykazał całe bezprawie wybierania tylko kilkunastu z całej liczby podejrzanych i stawiania ich przed sądem.

Przysięgli wydali wyrok zaprzeczający na wszystkie pytania oskarżenia.

W sali rozległy się oklaski i wołania: „Niech żyją przysięgli!”

KRONIKA.

Kraków, 26 lutego.

Nowiny krakowskie.

Z teatru miejskiego komunikują nam: W komedii „Zródelko” Roberta Bracco, którego premiera w sobotę najbliższą, grają pp.: Sol-ska, Borodiczewa, Broniczowa, Bończa, Je-dnowski, Węgrzyn, Miarczyński. Rolę główną męską poety wykona gość lwowski p. Ka-rol Adwentowicz. Przed sobotą publi-czność krakowska będzie miała sposobność tylko raz jeden go ujrzeć, we środę w dra-macie Ibsena „Upiory”.

Zamknięcie rachunków z funduszu gmin-nych za r. 1905 wyłożone jest do przejrze-nia przez członków gminy przez 14 dni od 26 bm. do 10 marca włącznie w godzinach od 9 do 2 w biurze prezydium magistratu (L. piętro, wejście od kościoła Franciszka-nów).

Sprzedaż mięsa z Piasków. Magistrat po-daje do wiadomości, że sprzedaż mięsa po-słedniejszego gatunku, wykonywana dotych-czas na placu Matejki, przeniesioną zostaje z dniem 24 b. m. na odpowiednio urządzonej plac targowy w ulicy Słowiańskiej, od stro-ny ulicy Krowoderskiej.

Zarazem nadmieniamy się, iż wyznaczone go-dziny sprzedaży mięsa posłedniejszego na pla-cach targowych, obowiązują także co do sprze-daży tego mięsa na nowo wyznaczonym sta-nowisku w ulicy Słowiańskiej.

O kradzież obrazów. Przed trybunałem przysięgłych pod przewodnictwem radcy Ku-likowskiego toczyła się dziś rozprawa o kra-dzież obrazów u p. Wojciecha Kossaka. — Oskarżonymi o kradzież względnie o współ-winę są Jan Sala, były sługą p. Kossaka i Władysław Schneider, uczeń prywatny. Sala zabrał ogółem 14 szkiców, wartości przeszło 1000 K i za pośrednictwem Schneidra, oraz pewnego młodego człowieka sprzedawał je tutejszym handlarzom obrazów.

Ucieczka fałszerza weksli. Przed kilku dniami uciekł z Krakowa Jan Horowitz, syn Jakóba, właściciela kaflarni w Dębnikach. Puścił on w kurs fałszywych weksli na kil-kadziesiąt tysięcy koron i uciekł do Ameryki. Policja zna już okręt, na którym Horowitz pojechał i zarządziła jego przyaresztowanie w chwili, gdy okręt do Ameryki przybędzie.

„Na woreczek”. Wczoraj wieczorem zapadł wyrok następujący: Lorek vel Kurzydowski i Cichoń vel Kosmola otrzymali po 5 lat cięż-kiego więzienia, Kurzydowska została uwol-niona.

Po odbyciu kary mają zasądzeni być wy-daleni z granic Austrii.

— Uniwersytet ludowy im. A. Mickie-wicza, ul. Szewska 16, I. p.

W sali Muzeum techniczno-przemysłowego (ulica Franciszkańska) we czwartek od godz. 8 do 9 wie-czorem dr Filip Eisenberg: „Co to jest choroba?” (O istocie, zadaniach i granicach wiedzy lekarskiej).

Czytelnia pism otwarta od godz. 11—1 i od 4—9, w niedziele i święta od godz. 10—1 i od 4—9. Biblioteka otwarta od godz. 12—1 i od 4—9, w niedziele i święta od 10—1. Biuro otwarte od godz. 5—7 prócz niedziel i świąt. Archiwum społeczne.

— Repertuar teatru miejskiego w Kra-kowie.

Środa: „Upiory”, dramat w 3 aktach Ibsena (pier-wszy gościnny występ p. Karola Adwentowicza, artysty teatru lwowskiego).

Czwartek: „Eirene”, dramat w 1 akcie wierszem aap. Feliksa Płażek; „Jeńcy”, dramat w 3 aktach Lucjana Rydla.

Piątek: „Mąż męczennik”, krotoczwila w 3 aktach P. Vebera.

Sobota: „Zródelko”, sztuka w 4 aktach Roberta Bracco (nowości), występ p. K. Adwentowicza.

Niedziela o godz. 3 po południu: „Betleem pol-skie”, jasełka w 3 aktach L. Rydla (po raz ostatni), popularne. — O godz. 7 wieczorem: „Zródelko”, sztuka w 3 aktach R. Bracco (występ p. K. Adwen-towicza).

Nowiny lwowskie.

Sprawa Wasińskiego-Snieguckiego. Wasiń-ski, jak wiadomo, podejrzany jest także o wyprawę na kantor Maschlera w Tarnowie. Obecnie aresztowano tam niejakiego Józefa Rusinowskiego, który pomocnym był Wasiń-skiemu w tej kradzieży. Rusinowskiego od-stawiono do lwowskiego więzienia.

Śledztwo w sprawie Wasińskiego jest już na ukończeniu. Akta śledcze przedłożył sę-dzia dr Hahn około połowy marca prokura-toryi. Być może, że wobec tego rozprawa odbędzie się nie w czerwcu, lecz w maju.

Z kraju.

Jeszcze jedna defraudacya w sądzie. Do-moszą z Trembowli: J. Klarer, pomocnik kancelaryjny w tutejszym sądzie, popełniwszy wiele malwersacji, oszustw i fałszowań weksli, uciekł w niewiadomym kierunku. Suma zdefraudowanych pieniędzy przenosi kwotę 20.000 K. Ofiarą padli przeważnie mieszczan-nie i chłopcy z naszego powiatu, a przytem i radca tutejszego sądu Józef Kuntze. Za oszustem rozpisano listy gończe, zdaje się za późno.

Z zaboru rosyjskiego.

Aresztowania. W niedzielę w godzinach po-ludniowych w przyległym do Warszawy Mo-kotowie, w mieszkaniu Władysława Fronta aresztowana została grupa ludzi, zebranych w tem mieszkaniu. Zgromadzonych areszto-wano pod zarzutem należenia do partii S. D. i przybycia na zebranie w charakterze dele-gatów z różnych miast Królestwa. Nazwiska aresztowanych: Seweryn Głowacki, Tomasz Margrzyn, Marceli Gliński, Adam Studziński, Karol Chojnacki, Szczepan Rybarski, Jan Sob-kowski, Franciszek Łobiszewski, Aleksander Lewandowski, Piotr Wieczorek, Jan Albrecht, Leon Jędrzejewski, Józef Malczewski, Jan Le-śniewski, Marcin Kreutkraft, Wanda Buczek i Marya Kamińska.

Przy rewizji znaleziono przy nich wyda-wnictwa zakazane oraz plan Warszawy. — Wszystkich pod silną eskortą straży ziem-skiej przeprowadzono do ratusza, gdzie zo-stali osadzeni.

Echa napadu na pocztę pod Lublinem. Po-ujęciu trzech domniemanych uczestników na-padu na furgon pocztowy koło Niedrzwicy, żandarmerya wraz z policją dokonała ścisłej rewizji w mieszkaniu geometry Antoniego Ruperta, zamieszkałego przy ul. Szpitalnej w domu Witkowskiego. Podczas rewizji p. R. w mieszkaniu nie zastano, ponieważ wy-jechał na prowincję. Pozostawiono przeto policję i żandarmeryę, która, nie wypuszcza-jąc z mieszkania domowników, aresztowała każdego, kto tylko przyszedł do mieszkania. W ten sposób aresztowano ogrodnika miej-skiego p. Andrzeja Michalaka i wiele innych osób.

W dniu wczorajszym policja, która ocze-kiwała na p. R., aresztowała go w chwili, kiedy wrócił. Pana Ruperta przeprowadzono do więzienia na „Zamek”. Wczoraj również osadzono na „Zamku” posadzonych o współ-udział w napadzie na pocztę koło Niedrzwicy: Syskę, Ciapę i Harasiuka. Aresztowanych zakuto w kajdany.

Napad na stację. Dnia 24 b. m. o godz. 4 minut 30 po południu, w pół godziny po odejściu pociągu osobowego ze stacyi kole-jowej Końskie w gub. radomskiej, 3 ludzi uzbrojonych w browningi wkroczyło do kasy ekspedycyi towarowej, mieszczącej się w bu-dynku nieopodal dworca. Zagroziwszy kase-rowsi śmiercią, zażądali oni wydania pienię-dzy, a następnie, zabrawszy dochód dzienny w sumie 1.782 ruble 32 kopiejek opuścili stację.

Ze świata.

Poznańska nędza. Poznański wydział pro-wincjonalny zwrócił się do rządu z prośbą o nadzwyczajną subwencję, łomacząc swe żądanie wzrastającymi wydatkami na bie-dnych, na pielęgnowanie waryatów i t. d.

Uzasadnienie petycji zawiera ciekawe u-stępy. Wydatki na biednych podniosły się w ostatnich 15 latach o 43,86 procent. Pe-tycja wyjaśnia to w taki sposób. Rozwój przemysłu na zachodzie powoduje wzmagają-ce się wychodźstwo z naszej prowincyi rol-niczej. W świat idą żywiły młode, silne — pozostają w znacznej części rodziny, dzieci, rodzice niezdolni już do pracy, których trze-ba wspierać. Częstokroć instytucje publiczne musiały się zająć umieszczeniem młodocia-nych idiotów i epileptyków, których rodzice wywędrowali na zachód.

W ostatnich 15 latach wydatki na piele-gnowanie waryatów podniosły się o 977.732 marek, czyli o 284,57%. Bieda przeważają-cej części tutejszej ludności — czytamy w po-daniu dosłownie — powoduje nie tylko pro-letarycki sposób życia i niedostateczne odży-wianie się, lecz przy współdziałaniu alkoho-lu staje się również źródłem wstrząśnień psy-chicznych w wiele silniejszym stopniu, niż w prowincjach z większą zamożnością klas pracujących.

Nie godzimy się oczywiście ze zdaniem wydziału, gdy twierdzi, że młodociani idyoci i epileptycy mogą być wychowani w biednym domu robotniczym — sądząc, że w tych wy-padkach stała opieka fachowego lekarza jest konieczną. Ale znamienne jest stwierdzenie wydziału prowincjonalnego, że nędza klas pracujących i niedostateczne odżywianie się są przyczyną tak licznych wypadków wa-ryactwa. Rzecz to jest jasna, dobrze jednak, gdy ją od czasu do czasu i oficjalne insty-tucje podkreślają. Czyż ludzie obojętni wo-bec takich faktów zrozumieją, jak ważnym czynnikiem kulturalnym jest nowoczesny ruch robotniczy, walczący o wszechstronne pod-niesienie klas pracujących?

Fryderyk Esmarch, jeden z najslawniejszych chirurgów niemieckich, był profesorem uniwer-sytetu w Kilonii, zmarł tamże 23 bm. w 85 roku życia. Zmarły odznaczył się głównie jako chirurg wojskowy w armii pruskiej w wojnach r. 1866 i 1870. Główną jego zasługą jest wynalezienie przez niego zastosowanie wypróżniania krwi z członka mającego pod-dać się operacyi.

Zmarły ożeniony był z ciotką cesarza Wil-helma, urodzoną księżniczką szlzewicko-hol-sztyńską.

B. GABRYELSKA, Kraków, kupuje, sprzedaje i najmuje — fortepiany, pianina, harmonie i pla-nole — krajowe i zagraniczne nowe i prze-grane — za gotówkę i na spłaty — bez zaliczki.

TELEGRAMY

z dnia 26 lutego.

Ministerstwo robót publicznych.

Wiedeń. (Tel. wł.). Zaraz po zebraniu się Rady państwa ukaże się rozporządzenie ce-sarskie powołujące do życia ministerstwo ro-bót publicznych z równoczesnym wezwaniem rządu, aby postarał się w drodze konstytu-cyjnej o oznaczenie kompetencji i uchwa-le nie budżetu tego ministerstwa.

Delegacya austriacka.

Wiedeń. Na wczorajszym posiedzeniu przy obradach nad budżetem wspólnego mini-sterstwa skarbu poseł tow. Seliger kry-tykował instytucję delegacyi, której u-chwały już ze względu na powstanie de-legacyi nie mogą być uważane za wy-pływ woli ludu. Delegacye naruszają pra-wo samodzielnego postanawiania ludu. W kwestyi prowadzenia polityki zagran-icznej socjalni demokraci stoją na stano-wisku, że odpowiedzialność za politykę zagraniczną i kwestyę wojskową powinna z delegacyi przejść do parlamentu. Wspól-ni ministrowie muszą swą politykę w pa-rlamencie zastępować, a jeżeli to niemożli-we, to mogliby się przynajmniej jawić w komisjach. Ludy muszą panować nad swymi losami i o to będą socjalni demo-kraci walczyli.

Poseł tow. Schuhmeier stawia wnio-sek o skonstruowanie kompletu. Okazuje się brak kompletu i posiedzenie zostaje zamknięte. Następne dzisiaj.

Wybory do sejmiku czeskiego.

Praga. Przy wczorajszych wyborach z kuryi gmin wiejskich został w Semilu wy-brany młodoczech dr Karol Kramarz 1379 głosami przeciw czeskiemu socjaliście Li-sy (1079 gł.).

Praga. Przy wyborach do sejmiku z kuryi wiejskiej, odbytych 20 i 25 b. m., wybra-no: 39 czeskich agraryuszów, 1 klerykała czeskiego, 2 młodoczechów, 13 niemie-ckich agraryuszów, 2 z niemieckiej partyi ludowej, 2 niemieckich postępców, 2 wszech Niemców, 5 niemieckich radykałów, 1 samodzielnego radykała niemieckiego, 1 samodzielnego niem. agraryusza, 1 chrze-ścijańsko-społ.

Dnia 28 b. m. odbędzie się jeszcze 4 ponownych wyborów ścisłych.

Strejk tramwajowy.

Praga. (Tel. wł.). Strejk służby tramwajo-wej trwa dalej. Dziś kursuje tylko 55 wago-nów z policjantem na platformie. Dyrekcy-a tramwaju zarządziła, żeby ruch trwał tylko od godz. 5 rano do 5 wieczór.

W nocny odbyło się zgromadzenie strejku-jących, na którym słowem honoru zobowi-azano się nie podjąć pracy przed spełnieniem wszystkich żądań.

O ułaskawienie Nasi'ego.

Rzym. Sycylijski deputowany Aguglia podjął kroki, aby w drodze petycji depu-towanych do króla prosić o łaskę dla Na-si'ego. Dotąd 91 deputowanych petycję podpisało.

Rzym. (Tel. wł.). Z Palermo donoszą, że wczoraj studenci z czerwonym sztandarem wyruszyli przed uniwersytet, napędziwszy za-mykającą im drogę policję. W uniwersytecie wywalono bramy i porozpędzano profeso-rów i studentów, którzy odmówili przyłącze-nia się do demonstracyi. W mieście zapano-wała panika, sklepy pozamykano. Demon-stranci krzykali: „Precz z włoską sprawie-dliwością! Niech żyje Nasi!”.

W Messynie zerwano z gmachów publi-cznych herby państwa.

Zwołanie parlamentu portugalskiego.

Lizbona. Rada ministrów uchwaliła znieść wydane przez Francją de-krety, rozwiązujące Izbę posłów i roz-wiązaną Izbę zwołać, aby król mógł przed nią złożyć przysięgę. Następnie zbierze się Rada stanu w sprawie rozwiązania Izby.

Zamach na pociąg.

Konfiskata 20.000 rubli.

Kiełce. Na pociąg kolejowy zrzucono trzy bomby, podczas wybuchu których kilka osób odniosło zranienia. Sprawcy zabrali z wozu pocztowego 20.000 rubli i u-ciekli.

15 lat Sybiru za karykaturę.

Petersburg. (Tel. wł.). Przed kilku miesi-ecami znikł z Petersburga młody malarz, syn

poważnej rodziny, który niedawno wrócił do Rosyi po ukończeniu studiów malarskich w Monachium i Paryżu.

Przed kilku dniami rodzina została przez policję uwiadomiona, że malarz za wyrso-wanie karykatury cara zasądzony został na 15 lat ciężkich robót i że już jest w drodze do Syberyi.

Nowy generał-gubernator Finlandyi.

Petersburg. Wedle uchwały Rady ministrów, w przyszłości nominacya generał-guber-natora finlandzkiego i jego pomocnika ogło-szoną będzie przez ukaz cara do senatu.

„LATARNIA“, Luty 1908.

Wiosna ludów!

RZECZ O REWOLUCYI W 1848 ROKU.

Napisał STACH ZAWIERUCHA.

Cena 10 halerzy.

Do nabycia u kolporterów partyjnych oraz w administracyi „Naprzodu“ w Krakowie, ul. Długa 1. 5.

Ze stowarzyszeń i zgromadzeń.

Ogłoszenie.

Ogłoszenia petitive o zgromadzeniach i zebra-niach można umieszczać tylko za opłatą **40 ha-lerzy** od jednorazowego ogłoszenia. Zapowiedzi balów, zabaw i przedstawień kosztują **1 koronę** za jednorazowe ogłoszenie.

* **Zabawa kostymowa drukarzy kra-kowskich** na pomnożenie funduszu budowy wła-snego domu odbędzie się w sobotę 29 b. m. w lo-kalu stow. „Ognisko“, Rynek gł. 12, III. p. Począ-tek o godzinie 9 wieczór. Muzyka wojskowa. Bilet pojedynczy 1 K 50 h, familijny 3 K.

* **Zabawa taneczna** odbędzie się w niedzielę 1 marca w Związku stow. rob. w Krakowie, ul. Wiślna 5, na dochód „Samopomocy“ emigrantów za kordonu. Początek o godz. 7 wieczorem. Wstęp 60 h.

* **Na dochód piekarni ludowej** odbędzie się w niedzielę 1 marca b. r. w sali „Sokoła“ w Podgórzu wielka zabawa ludowa, połączona z lote-ryą fantową. Każda z pań otrzyma przy wejściu los. Bufet we własnym zarządzie. Bilet familijny 5 K, pojedynczy dla pań 1 K, dla pań 70 h, miejsce na balkonie 1 K. Zaproszenia otrzymać można w stow. „Postęp“ w Krakowie, Miodowa 25. O liczny udział uprasza komitet dla urządzenia piekarni ludowej.

* **Uroczysty wieczór ludowy** dla uczczenia 60 rocznicy rewolucyi roku 1848 urządzają towa-rzysze podgórszy w niedzielę 15 marca o g. 7 wiecz. w sali „Sokoła“ w Podgórzu. Na program złożą się przemówienia tow. Bolesława Limanowskiego i tow. dra Zygmunta Marka, deklamacya tow. Jaworskiego, śpiew solowy p. Bronisławy Li-pińskiej, śpiew podgórskiego ehóru robotniczego. Krzesło 1 K, wstęp 50 h. Bilety można nabywać w Krakowie w administracyi „Naprzodu“, w lokalu Związku stow. rob. w Krakowie, ul. Wiślna 5 i w Podgórzu. Mały Rynek 4.

* **Doroczne walne zgromadzenie Chóru robotniczego w Krakowie** odbędzie się w niedzielę 1 marca o godz. 11 przed południem w lokalu przy ul. Podwale 12, I. p. W razie braku kompletu następne zgromadzenie odbędzie się w godzinę później bez względu na ilość obecnych.

Kursa telegraficzne.

Budapeszt, 26 lutego. Pszenica na kwiecień 11'68 do 11'69. Pszenica na maj — do —. Pszenica na październik 9'77 do 9'78. Żyto na kwiecień 10'33 do 10'34. Żyto na październik 8'52 do 8'53. Owies na kwiecień 7'70 do 7'71. Owies na październik — do —. Kukurudza na maj 6'57 do 6'58. Rzepak na sierpień 16'30 do 16'40. Wszystko za 50 klg.

Oferty mierne. Chęć kupna słaba. Uspokojenie spokojne. Pogoda: piękna.

Przepowiednia pogody.

Galicja zachodnia: Po większej części pochmur-no, temperatura mało zmieniona, mgła poranna.

NADESLANE.

(Za dział ten redakcyja nie odpowiada.)

PRZYJACIELEM MATEK,

które oczekują przyjscia na świat nowego potomka, a odczuwają zmęczenie i osła-bienie, jest Emulsya SCOTTA. Działanie Emulsyi SCOTTA jest zarówno zadziwia-jącym jak i zadowalniającym. **Nowe siły i nowe chęci do życia**

Prawdziwe tyl-ko z powyższą marką, rybakiem, — jako pewną — oznaką wyrobu SCOTTA.

SCOTTA Emulsya

żywiła i wzmacniała i jego z jak najlepszym rezultatem.

Cena oryginalnej flaszki 2 K 50 h. Do nabycia we wszystkich aptekach.

PIERS

cionki ślubne i zaręczynowe oraz zegarki, zegary i wszel-kie wyroby jubilerskie po-leca najtaniej

Emil Goldwasser
Kraków, ul. Grodzka

58

ZA DARMO
wysyłam swój najnowszy bogato ilustrowany cennik.

Za treść ogłoszeń Redakcyja nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności.

Ceny ogłoszeń w nagłówku.

Drobne ogłoszenia

Za znos w „Drobnym ogłoszeniu” liczymy za każde słowo 6 h, tytuł 20 hal.

Dom z ogrodem

i ładnym placem budowlanym do sprzedania. Wiadomość, piekarnia w Podgórzu, ulica Wielicka L. 13

Panienkę

do nauki modniarstwa poszukuje się zaraz. Wiadomość w dziale inseratowym „Naprzodu”. 176

Potrójne koło do wozu

ciężarowego „Gepäcksdreirad” używane za 190 koron do sprzedania. Stanisław Rundbakin, Wiedeń IX, Grütnergasse 28. 203

Pomadki

mieszane 1/2 kg. 1 K. 20 h. Herbatniki 1/2 kg. 1 K. 20 h. Karmelki nadziew. 1/2 kg. 1 K. Ciasta 6 h. Codziennie świeże, poleca fabryka wyrobów cukierniczych Poselska 15, prowadzona pod osobistym kierunkiem Romualda Pieczarki. 322

Antracytu

dla gazomotorów dostarcza szybko N. Katzner w Podwoleńskich. 866

CZYTELNIJA

Dzienników i Czasopism

UL. MIKOŁAJSKA 6, I P.

Przeszło 170 pism polskich, francuskich, niemieckich, angielskich, rosyjskich i włoskich. Wstęp 20 halerzy. ABONAMENT. Czytelnia otwarta od godz. 8 rano do godz. 9 wieczór.

Męski ankr. remontoir

z portretem Kościuszki, Mickiewicza lub z godłem polsk. bardzo dobrze idący na min. wyregulowany złr. 1-95, lepsze bardzo dobrze idące złr. 2-35.

Na żądanie wysyłam darmo i oplatnie katalog ilustr. zegarów, zegarków, wyrobów jubilerskich, chinak. srebra, przyborów, narzędzi zegarmistrzowskich i towarów muzykalnych.

F. PAMM

Kraków, ul. Zielona 3.-152. 287

Bezpłatnie

otrzyma każdy

„Rocznik finansowy” na rok 1908, kto nadesłanie prenumeratę całoroczną na wychodzący w 10 roczniku dwutygodnik

„MERKURY”

Gazeta Losowań i Handlowa

Adres:

Administracja „Merkurego” w Krakowie, Rynek główny 5.

Zwracam uwagę, że nie podjęto dotychczas wygranych, wynoszących kilkanaście milionów koron.

Mając zagraniczne specjalne wykształcenie, podejmuję się wykonania planów i kosztorysów sadów dochodowych, plantacji malin, szparagów, wikliny i ogrodów ozdobnych. Usługi swoje polecam za b. umiarkow. wynagrodzeniem.

Wł. Lichański

pow. instruktor sadownictwa w Limanowej.

Znakomite Kawy

prawdziwe angielskie ceylony surowe i palone aparatem najnowszej systemu

połączonej pod firmą

Wojciech Olszowski

w Krakowie

Mały Rynek (róg Szpitalnej).

APTEKA Fort. GRALEWSKIEGO

w Krakowie, ul. Szczepańska L. 1

poleca następujące wyroby własne:

„Jahra” Pigułki Przeczyszczające wolne są od składników drażniących działają łagodnie przeczyszczająco, nie sprawiają żadnych bólów.

PUDEŁKO 30 SZTUK 90 halerzy.

PETROGEN „Jahra” wyśmienity środek do konserwowania włosów, usuwa łupież i swąd z głowy, wzmacnia cebulki włosowe i zapobiega wypadaniu. Cena flakonu kor. 2 i kor. 4.

„Jahra” Kali chloricum pasta cyonuje i konserwuje jamę ustną. TUBA 80 halerzy.

„Jahra” Antyseptyczna woda do ust znakomita woda do utrzymania zdrowych zębów i do płukania ust. FLAKON 1 K 40 halerzy.

„Jahra” Wata Mentoformolowa wyśmienity środek przy katarach nosa. PUDEŁKO 40 halerzy.

Wysyłki na prowincję skutecznie się odwrotnie.

Sardynki francuskie, homary, kawior, sandacze i łososie rzeczne

poleca

73

HALA RYBNA

Stanisława Markiewicza

w Krakowie, Mały Rynek.

WALNE ZGROMADZENIE

Towarzystwa kredytowego w Limanowej

Stow. zarejestr. z ograniczoną poręką

odbędzie się 5 marca o godz. 6 wieczorem.

PORZĄDEK DZIENNY:

1. Sprawozdanie Dyrekcyi z czynności, rachunku i bilansu za rok 1907.
2. Przedłożenie zamknięcia rachunku i wniosek o udzielenie Dyrekcyi absolutorium z czynności za rok 1907.
3. Podział czystego zysku.
4. Wybór 2 członków do komisji rewizyjnej na rok 1908.

Chaim Barb.

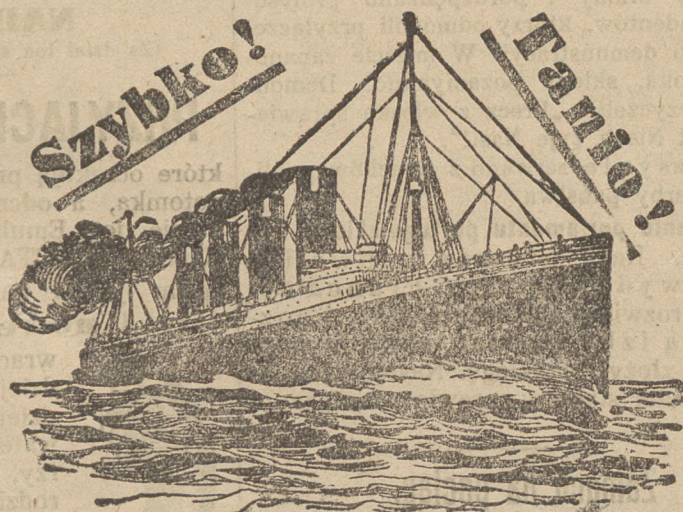
Markus Geldzähler.

Wszyscy są zdania

Amor

Jest najlepszym środkiem do czyszczenia metalu Wszędzie do nabycia.

Fabryka Lubczyński i Co., Berlin NO. 13.

DO AMERYKI

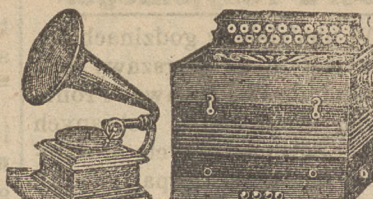
pospiesznym okrętem w 6 dniach pocztowym okrętem w 8-9 dniach

PRECZ Z WYZYSKIEM!

Żadajcie pouczenia tylko od

B. Karlsberga Hamburg

Ferdinandstrasse 15.

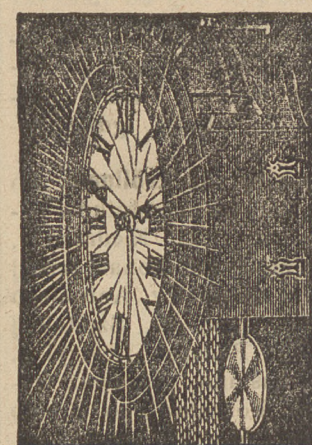
Najlepsze i najtańsze harmonie, wszelkie mechaniczne instrumenta jak gramofony poleca wytwórca instrumentów muzycznych

O. LEDERHOFER, PRAGA

Jerusalemstr. 13.

Cenniki wysyła się darmo.

Budzik z dzwonem wiezowym

najlepszą jakość, raz na 30 godz. naciągany z donośnym dzwonkiem, rama okrągła, gładko politurowana, 30 cm. średnicy, cyferblat ze szkłem, 3 pozłacane brzozy wagi. 3-letnia pisemna gwarancja, tylko K. 6-60. Tensam z świecącym się w nocy cyferblatem K. 7-20. Nie ma ryzyka! Dowolna wymiana lub zwrot pieniędzy. Wysyłka za zaliczką lub poprzedniem nadesłaniem należytości przez pierwszą fabrykę zegarków w Brux HANNS KONRAD c. i k. nadworny dostawca w Brux Nr 658 (Czechy). Bogato ilustr. polski cennik z 3000 rycinami na żądanie darmo i oplatnie.

Marki jubileuszowe

austryackie, obecnie kursujące, stemplowane, kupuje się przy ul. B. Joselowicza 16, parter drzwi na lewo.

Zarząd pasleki Ant. Kralfiskiego w Jezerzanach ad Borszczów wysyła w 5-kilowych blaszankach, wszystkie oplatnie, prawdziwy miód lipowy w cenie 6 K 50 hal., a wybory miód lipowy w cenie 7 K. Wysyła również miody pitne, wyszczególnione na kilku wystawach, a to stółowy kasztelański, królewski i miody pitne owocowe jak Borowczak, Maliniak, Dereniak, Wiśniak, Winogroniak, Ożyniak i t. d. w pięciokilowych blaszankach, wszystkie oplatnie, w cenach od 6 K 40 hal. do 6 K 80 hal. Cenniki na żądanie franko. 699

NOWOŚĆ! Mała orkiestra do kieszeni.

NOWOŚĆ! Kilka osób jest w stanie utworzyć formalną orkiestrę z takiej harmonii.

Harmonia z dobrym akompaniamentem gębików Nr 2271 mosiężne blaszki, 10 otworów, 20 tonów

najlepszego gatunku z bebenkiem. Każdy może grać bez nauki. Za sztukę w ładnym pudełku K 2-50. Nr. 2272 ta sama, 16 otworów, 32 tonów z tremolową tonacją, najlepszego gatunku z bebenkiem w ładnym pudełku K 3-—. Wysyłka za pobraniem lub poprzedniem nadesłaniem należytości. C. k. nadworny dostawca HANNS KONRAD, dom eksportowy instrumentów muzycznych w Brux Nr. 658 (Czechy). Bogato ilustrowany główny katalog z przeszło 3000 wzorami wysyła na żądanie darmo i oplatnie. 593

UPRASZAMY

Szanownych Czytelników, aby zamawiając lub kupując przedmioty, reklamowane w „Naprzodzie” lub w ogóle korzystając z działu ogłoszeniowego, raczyli

POWOŁYWAĆ SIĘ

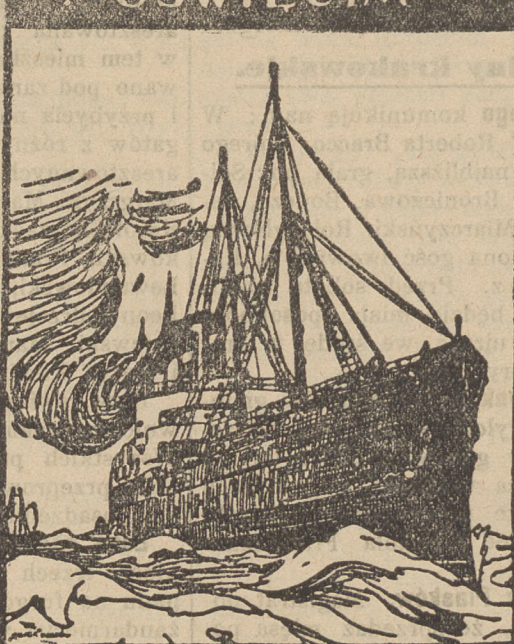
na „Naprzód” jako

NA ŹRÓDŁO

skąd informacje swoje zaczerpnęli. — Takie powoływanie się bowiem wpływa na rozszerzenie ogłoszeń „Naprzodu”.

!!!!!!!!!!!!

ZOFIA BIESIADKOWSKA

Przez Wysokie c. k. Namieszczenie koncesjonowane

Biuro podróży

Zofii Biesiadkowskiej

Oświęcim (dworzec)

sprzedaje

bilety okrętowe do

Ameryki

I, II i III kl. dla parostatków pospiesznych, oraz bilety kolejowe dla kolei północno-amerykańskich we wszystkich kierunkach.

Ceny ściśle według taryf okrętowych i kolejowych.

Bilety okrętowe do Kanady i bilety kolejowe kanadyjskie.

Prospekty darmo i oplatnie.

Piękny budynek

z 10 ubikacjami, w bardzo ładnym położeniu, przy głównym trakcie, z dwoma ładnymi ogrodami, z werandą — z powodu wyjazdu właścicielki **zaraz do sprzedania.**

Potrzeba 24.000 koron. Zgłoszenia:

St. Grzybowska, Niepołomice.

Słonina

Leon Kiefer, Kesmark (Węgry).

100 kg. słoniny grubej 3-eh pościowej 64 złr.

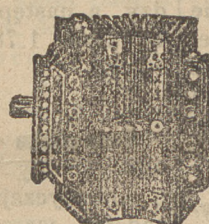
100 kg. słoniny grubej wędzonej 70 złr.

w paczkach 5 kg. po 5 ct. na kg. drożej wysyła

Dobre harmonie K. 4-80.

50.000 sztuk sprzedanych.

Wolne od cła! Gwarancja! Zamiana dozwolona lub zwrot pieniędzy.

Nr. 300 3/4: 10 klawiszów w 2 rzędach 28 tonów, wielkości 24x12 cm. K 4-80
Nr. 657 1/4: 10 klawiszów w 1 rzędzie 28 tonów, wielkości 30x15 cm. „ 5-20
Nr. 656 3/4: 10 klawiszów w 2 rzędach 28 tonów, wielkości 30x15 cm. „ 5-40
Nr. 305 3/4: 10 klawiszów w 2 rzędach 50 tonów, wielkości 24x12 cm. „ 6-20
Nr. 663 1/4: 10 klawiszów w 2 rzędach 50 tonów, wielkości 31x15 cm. „ 8-—

Wysyłka za pobraniem przez c. i k. nadwornego dostawcę HANNS KONRAD dom przesyłkowy towarów muzycznych Brux Nr. 652 w Czechach.

Katalog główny z 3000 ilustracji wysyła na żądanie darmo i oplatnie.

Mimo znacznego podrożenia kaloszy

sprzedaje największy dom obuwni znanej w świecie firmy

Alfreda Fränkla Sp. kom.

w Krakowie, skład główny Rynek 14

Kalosze i Śniegowce

po niebywale niskich cenach.

Kalosze męskie . po złr. 2-25
Kalosze damskie . po złr. 1-40
Kalosze dziecięce po złr. 1-15

Kalosze męskie „Śliper” po złr. 2-60
Kalosze damskie „Śliper” po złr. 1-95
Kalosze dla panienek . po złr. 1-30

Uwaga: Największy wybór męskich, damskich i dziecięcych bućków po niskich, stałych, fabryczn. cenach. Zastępca L. Steigler.

Znakom. smalec na pączki 1/2 kg. 42 ct.

Słonina I-ma 42 ct.

Hala rybna Stanisława Markiewicza, Kraków, Mały Rynek.

„THE GRESHAM”

Towarzystwo ubezpieczeń na życie w Londynie

zostaje pod kontrolą rządu austriackiego i angielskiego.

Depozyt Towarzystwa przy c. k. państwowej Centralnej Kasie we Wiedniu jako gwarancja dla ubezpieczonych w Austrii wynosi

koron 34,772.297-08.

Ogólne dochody w roku 1906 K 33,155.775-
Ogólny stan czynny z 31 grudnia 1906 K 229,546.519-
Wypłacone polisy w r. 1906 K 539,742.984-
Ogólna nadwyżka z 31 grudnia 1906 K 5,729.450-

Nowe taryfy z korzystnymi kombinacjami. Informacje i prospekta darmo i oplatnie.

Filia dla Austrii: Wien, I., Giselastrasse Nr. 1.

Generalna Agencja w Krakowie: ul. Grodzka 29, I. piętro.

Przyjmuje się chętnie pod korzystnymi warunkami takie osoby, któreby się jako akwizytorzy do przyjmowania ubezpieczeń na życie nadawały.